

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
PB 8004 Dep
N-0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
- 4 JUNI 2007
ARKIVKODE
SAKSNR 200701261-20

Deres ref:
200701261-/AKM

Vår referanse
07/4593 ERO

Vår dato
01 JUN 2007

Forslag til retningslinjer for varslingsrutiner i statstjenesten - høringsuttalelse

Det vises til departementets brev datert 26. april 2007. Fylkesmannen har følgende merknader til høringsforslaget:

Pkt 1 Forholdet mellom ytringsfrihet, lojalitetsplikt og retten til varsling

Etter Fylkesmannens oppfatning, er det behov for å redegjøre grundig for dette forholdet i retningslinjene. Dette forholdet er noe av det Fylkesmannen ser på som kjernen i problemstillinger knyttet til håndtering av varsling i det praktiske liv. I og med at denne problemstillingen allerede er behandlet i Ot. prop. nr. 84 (2005-2006), bør det være enkelt å overføre dette til retningslinjene slik at man får et samlet og fyllestgjørende dokument.

Pkt 2 Arbeidstakerens generelle ytringsfrihet

Fylkesmannen har ingen merknader til forslaget.

Pkt 3 Åpning for mulighet for varsling for andre enn egne ansatte

Personer som har et arbeidsforhold ved embetet, skal omfattes av retningslinjene, herunder regnes for eksempel hospitanter og traineer. Ut over dette er Fylkesmannen av den oppfatning at retningslinjene ikke bør åpne for at eksterne kan varsle på et generelt grunnlag.

Pkt 4 De ansattes varslingsplikt

Fylkesmannen mener at retningslinjene bør ta opp i seg også det som omhandler varslingsplikt. Fylkesmannen er videre av den oppfatning at dette ikke bare skal relateres til AML regler, men også til andre områder det er naturlig å varsle om. Formålet med dette er å få et samlet dokument, jf pkt 1.

Pkt 5 Innhold i varsel

Retningslinjene bør inneholde en enkel mal for hva et varsel bør inneholde.

Fylkesmannens forslag:

Mottaker/-e av varselet, hvem hendelsen berører, varslers navn, datofesting av hendelse/-r, konkret beskrivelse av hendelse, om saken har vært tatt opp på et lavere nivå tidligere – i så fall skal dette beskrives.

Pkt 6 Anonym varsling

Varslingsrutinen for staten er et overordnet dokument. Dokumentet gir en tydelig føring på at den enkelte virksomhet skal utarbeide retningslinjer ut fra egne behov. Fylkesmannen mener at de samme føringene bør gjelde for anonym varsling.

Når det gjelder forholdet til tillitsvalgte, forutsetter Fylkesmannen at dette er noe organisasjonene har uttalt seg om.

Andre kommentarer

Når det gjelder Pkt 2 i selve høringsdokumentet; Arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling, underpunkt ekstern varsling, avsnittet om media, har Fylkesmannen følgende kommentar:

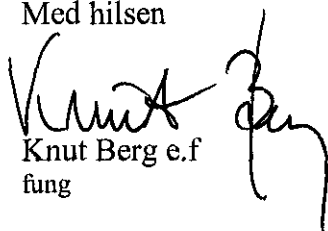
Kulepunktene i dette avsnittet skaper, etter Fylkesmannens mening, en unødig problematisering.

Eksempelvis:

- Varslerens plikt til å tro at det faktisk foreligger kritikkverdige forhold. Dette vil, etter Fylkesmannens mening, gjelde all form for varsling, ikke bare til media.
- Varslerens plikt til først å forsøke intern varsling. Dette er behandlet utførlig i kapittelet over og det er ikke nødvendig å gjenta dette.
- Varsleren skal vurdere om andre utenfor virksomheten har en berettiget interesse av å få vite om forholdet. Dette kan virke som en svekkelse av innledingen i pkt. 1 og statlige virksomheters særlige krav til åpenhet og gjennomsiktighet. Det tilligger for øvrig, etter Fylkesmannens mening, medias rolle å vurdere om en sak har allmenn interesse, og ikke varsleren, som her blir medias kilde.

Departementet har, slik Fylkesmannen ser det, gått detaljert gjennom de områdene som må tas hensyn til i virksomhetenes egne retningslinjer for varsling. Fylkesmannen vil se det som hensiktsmessig at det blir utarbeidet en overordnet felles nasjonal rutine, med åpning for visse lokale tillegg ut fra den enkelte virksomhets særegenhet. Fylkesmannen ønsker imidlertid å legge til at et vesentlig poeng enten retningslinjene blir lokale eller sentrale, vil være hvordan man håndterer varsling. Det er viktig at organisasjonen oppfatter at forhold som det blir varslet om blir gitt en grundig behandling.

Med hilsen

Knut Berg e.f
fung